

Avond 3 De evangeliën en hun betrouwbaarheid

Achtergrondinformatie

Inleiding

Het doel van deze les is om de jongeren te laten zien dat de evangeliën ook naar 'wereldse' maatstaven historisch betrouwbare geschriften zijn. Verder laten we zien dat het verhaal van Jezus vooral het verhaal van zijn sterven voor ons is. Tenslotte vragen we aandacht voor de verschillen tussen de vier evangeliën

Discussie over het evangelie van Judas

Een stukje uit een recentie:

Het Judas-Evangelie heeft weinig baat bij het apostolische geloof. Het is alleen maar te begrijpen in de context van het gnostische gedachtegoed. Het valt zelfs categorisch uit te sluiten dat het Evangelie van Judas informatie verschaft over de historische Judas of over de historische Jezus. Daarnaast is het doordrongen van een dualistisch wereldbeeld, dat gebruikelijk was onder de gnostici. In tegenstelling tot de teksten die we uit het Nieuwe Testament en de geschiedenis kennen, wordt ervan uitgegaan dat Jezus geen mens was, maar enkel God in een schijnlichaam. Juist deze gnostische inhoud en het feit dat de schrijver schrijft onder een pseudoniem, heeft er al snel voor gezorgd dat het werk geen plaats kon krijgen in onze hedendaagse Bijbel. Ondanks deze afstand die christenen van dit geschrift nemen, kan het Judas Evangelie van grote waarde zijn voor het hedendaagse theologisch en historisch onderzoek. Een revolutie in de bijbelwetenschap of de kerkgeschiedenis zal het Evangelie van Judas echter niet ontketen. Wel kan het ertoe bijdragen dat we meer licht krijgen op de stroming van het gnosticisme in de eerste eeuwen, waardoor we beter het pluralisme en de strijd waarin de vroege kerk zich bevond kunnen begrijpen.

Voor verdere informatie over het judasevangelie en de relatie tot de bijbel: zie o.a.

<http://www.allaboutjesuschrist.org/dutch/evangelie-van-judas.htm>

De historische betrouwbaarheid van de evangeliën

Uit een preek van Jap Oosterhuis:

Dit is vandaag de meest toegepaste methode om niet in Jezus te hoeven geloven: Jezus' discipelen hebben sprookjes geschreven. De échte Jezus was heel iemand anders dan de Jezus waar we in het nieuwe testament over lezen. Al die verhalen waaruit moet blijken dat Hij God is zijn verzinsels achteraf.

Maar deze visie is niet geloofwaardig. Waarom niet?

Om te beginnen: er zijn in de wereldgeschiedenis heel veel legenden en mythen geschreven. Maar voor iedereen die zulke verhalen leest is meteen duidelijk dat het niet gaat over de werkelijkheid. Als je Harry Potter leest of in de ban van de Ring van Tolkien, of de griekse en romeinse mythen en sagen dan is meteen duidelijk dat het niet gaat over iets dat echt gebeurd is. Het is zoals dat heet 'fictie' en iedereen weet dat meteen.

De vier verslagen over het leven van Jezus die we hebben zijn hier op geen enkele manier mee te vergelijken. Deze zgn. evangeliën worden aan ons gepresenteerd niet als mythen maar als ooggetuigenverslagen. Lukas bijvoorbeeld begint zijn evangelie met de opmerking



dat hij heel nauwkeurig onderzoek heeft gedaan naar alles wat er gebeurd is en dat hij daar een betrouwbaar verslag van heeft gemaakt. En als het nou toch géén betrouwbare verslagen zijn, dan betekent dat dat Lukas, Matteus, Markus en Johannes heel bewust de wereld hebben willen bedriegen met leugens over Jezus. Dan waren het leugenaars. Maar wel leugenaars die onafhankelijk van elkaar blijkbaar dezelfde leugens hebben verzonnen. Ook leugenaars die bereid waren om te sterven voor hun leugen. Vanaf het allereerste begin werden christenen zwaar vervolgd.

Maar nu heb ik het belangrijkste argument nog niet genoemd waarom het uitgesloten is dat Jezus' volgelingen legendes hebben gefabriceerd, en dat is dit: Op het moment waarop de evangeliën werden geschreven kon nog worden gecontroleerd of waar was wat er in stond. Er waren nog talloze ooggetuigen van Jezus – vrienden én vijanden - in leven die hem hadden meegemaakt. En er worden zoveel namen en plaatsen genoemd in de verslagen over Jezus' leven. Iedereen die twijfelde of dit wel echt was gebeurd kon bijvoorbeeld naar de stad Kapernaüm gaan en aan de inwoners vragen: Klopt het dat de overste van de synagoge hier Jairus heet en dat zijn dochter is gestorven en door Jezus is opgewekt? Bijna alles wat in de geschriften van het nieuwe testament is opgeschreven kon worden gecontroleerd op het moment dát het werd opgeschreven. Voor legendevorming is veel en veel meer tijd nodig. Daar gaan vaak honderden jaren overheen, maar de tijd tussen het leven van Jezus en het opschrijven van de evangeliën is hier echt veel te kort voor.

Stel je eens voor dat ik vandaag een boek zou schrijven over het leven van professor Schilder. Dat was een bekende theoloog uit de gereformeerde kerken die ruim al 50 jaar geleden is overleden. Ik schrijf in de inleiding van dat boek dat ik heel nauwkeurig onderzoek heb gedaan naar zijn leven maar ondertussen rijk ik de ene fantasie aan de andere. Dat zou heel snel uitkomen. Er zijn vandaag nog genoeg mensen die professor Schilder gekend hebben en die gelijk kunnen aanwijzen dat ik fantaseer. En als ik dan ook nog eens verhalen verzin waaruit moet blijken dat professor Schilder God is, dan zal iedereen helemaal zeggen: en nu moet je ophouden. Dit wordt grof. Zulke dingen ga je niet schrijven. Tenzij het absoluut waar is wat je opschrijft.

Terug naar de verhalen over Jezus: Zijn volgelingen waren eerlijke mensen. Wat ze over Hem opschreven kon gecontroleerd worden en ze waren zelfs bereid om ervoor te sterven. Er is alle reden om het nieuwe testament heel serieus te nemen.

Een verdediger van het christelijk geloof uit het begin van de tweede eeuw (een zekere Quadratus) schreef rond het jaar 125:

“.. de werken van onze Heiland waren nog altijd aanwezig .. de mensen die genezen werden en opgewekt uit de dood. ... Niet alleen toen de Heiland op aarde was maar ook toen Hij was heengegaan. Deze mensen zijn lange tijd blijven leven en sommigen zijn zelfs tot in onze tijd blijven leven”

Zie verder voor uitgebreide informatie over de betrouwbaarheid van het nieuwe testament het boekje van F. F. Bruce dat online te lezen is op <http://www.godswoord.nl/bruce/> > vooral hoofdstuk 2 is belangrijk

Lees verder b.v. hoofdstuk 2 uit het tekstboek bij de alfha-cursus: Nicky Gumbel *Een kwestie van leven*.

De inhoud van de evangeliën



Wanneer een bepaald persoon uit de geschiedenis grote invloed heeft gehad of grote bekendheid heeft gekregen, dan wordt er heel vaak een boek over het leven van die persoon geschreven. Dat noemen we een biografie, een levensbeschrijving. Over sommige mensen wordt zelfs meer dan één boek geschreven. De auteur van zo'n biografie zal zijn best doen om zoveel mogelijk materiaal te verzamelen over het hele leven van de persoon in kwestie en zal op een evenwichtige manier het materiaal proberen te ordenen. Het boek zal een duidelijk beeld moeten geven van het hele leven van de betreffende persoon, van wieg tot graf.

Van de Here Jezus kan ook gerust gezegd worden dat hij een enorme invloed heeft gehad in onze wereld, ondanks het feit dat Hij maar heel kort in het openbaar heeft opgetreden, drie jaren. Drie jaren die de wereld hebben veranderd. Over Hem is óók het één en ander opgeschreven. In de bijbel vinden we maar liefst vier levensbeschrijvingen – je zou kunnen zeggen; vier biografieën - van Jezus, maar het opvallende is dat die vier levensbeschrijvingen, die wij evangeliën noemen, op geen enkele manier te vergelijken zijn met de verhalen over de levens van andere bekende personen. We vinden bijvoorbeeld praktisch geen informatie over de jeugd van Jezus, op één verhaal na (12jarige Jezus in de tempel) Alle evangeliën concentreren zich op de drie jaar dat Jezus rondreisde, preekte en wonderen deed. Maar vervolgens valt er nog iets op. Binnen die drie jaar worden bepaalde gebeurtenissen er ook nog eens uitgelicht. Er wordt in alle vier de evangeliën opvallend veel aandacht besteed aan de laatste week van Jezus' leven, de zgn. lijdensweek. In het evangelie van Lukas gaat een kwart van de stof over de laatste week. In zowel Matteüs als Markus gaat ongeveer eenderde over de laatste week van het leven van Jezus en in het evangelie van Johannes gaat het in maar liefst de helft van het hele boek over gesprekken en gebeurtenissen uit de laatste week van Jezus' leven op aarde. Alle evangelisten geven hiermee een niet mis te verstane boodschap. Het lijden van Christus, vooral het lijden aan het eind van zijn leven dat uitliep op zijn kruisdood, dat is van fundamenteel belang om zijn komst te kunnen begrijpen. De schrijvers van de evangeliën maken duidelijk; Hier liep het allemaal op uit, en wanneer je niet weet wat er in die laatste week van Christus' leven gebeurde, dan begrijp je ook niets van die andere 33 jaar

(Uit een preek van Jaap Oosterhuis)

De verschillen tussen de evangeliën

De volgende tekst is ook opgenomen op het werkblad:

De verschillende schrijvers van de evangeliën hebben vanuit verschillende gezichthoeken de geschiedenis van Jezus opgeschreven:

	Matteus	Markus	Lukas	Johannes
Jezus is...	De beloofde koning	De dienst-knecht van God	De mensenzoon	De zoon van God
De oorspronkelijke lezers waren...	Joden	Niet-joden, romeinen	Grieken	Christenen over de hele wereld
Belangrijke themas...	Jezus is de Messias, de vervulling van de OT-profetie.	Jezus ondersteunde Zijn woorden met daden	Jezus was God maar ook volledig mens	Geloof in Jezus is noodzakelijk voor redding
De schrijver	Leraar	Verteller	Geschiedkun-	Theoloog



is...			dige en arts	
Meeste nadruk op...	Jezus' preken en woorden	Jezus' wonderen en daden	Jezus' menselijkheid	De uitgangspunten van Jezus' onderwijs

*** Matteüs**

Is waarschijnlijk oorspronkelijk in het hebreuws geschreven en was gericht op de joodse christelijke gemeente in Jeruzalem. Dit verklaart dat Matteus heel veel uit het OT citeert en laat zien hoe Jezus het OT tot vervulling brengt.

*** Markus**

is volgens hele oude gegevens uit de kerkgeschiedenis weliswaar geschreven door Markus maar gedicteerd door Petrus. Het is een veel bondiger en korter verslag opgetekend n.a.v. Petrus' herinneringen en mogelijk korte aantekeningen en fragmenten van Jezus' onderwijs.

*** Lukas**

is geschreven voor een zekere Theofilus (zie eerste verzen Lukas). Hij schrijft dat hij heel nauwkeurig onderzoek heeft gedaan, wat zijn bronnen zijn maakt hij verder niet bekend, maar het lijkt erop dat hij in elk geval met Maria contact heeft gehad (zie bijv. het verhaal over de 12 jarige Jezus in de tempel).

*** Johannes**

schreef zijn evangelie als laatste (rond het jaar 90 of 100) en richt zich op die gebeurtenissen die in de andere evangeliën niet of minder aan de orde komen. Zijn evangelie heeft een heel andere stijl dan de andere drie, en benadrukt sterker dan de andere drie de goddelijkheid van Jezus.

Lesopzet

a. leerdoelen

hoofd:

- ze weten waarom de evangeliën geloofwaardig zijn
- ze weten dat de evangeliën vooral gaan over de dood en opstanding van Jezus en dat het geen normale biografieën zijn
- ze weten dat de verschillende evangeliën door en voor verschillende mensen geschreven zijn en dat er daarom verschillen zijn tussen de evangeliën.

Hart

- ze geloven dat de evangeliën echt het verhaal van Jezus' sterven vertellen en dat Jezus dat voor hen gedaan heeft!

Handen

- ze kunnen uitleggen waarom het belangrijk is om te weten dat de evangeliën geen biografieën zijn, maar een beschrijving van zijn dood
- ze kunnen een aantal verschillen tussen de evangeliën noemen. Bijv. voor wie geschreven, met welk doel

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
------	-------------------	-----



19.00	Mentorkwartiertje:									
19.15	Terugblik, intro deze week We begonnen met een introductieles. We hebben gekeken naar de leeservaringen van de jongeren en we hebben leesregels besproken voor het Bijbellezen. Vorige week hebben we het gehad over de tijdgebondenheid van teksten en hebben we een aantal lijnen door de bijbel getrokken. Deze les gaan we het hebben over de evangeliën, en hun betrouwbaarheid.									
19.20	Discussie: het evangelie van Judas We beginnen deze les weer met een discussie. Vorige keer hebben de jongeren als huiswerk opgekregen om informatie op te zoeken over het evangelie van Judas, vraag daar even naar, hoe ging dat, konden ze wat vinden? De stelling waar we vandaag over gaan discussiëren is: <i>Het evangelie van Judas laat zien dat de geschiedenis van Jezus net zo goed anders kan zijn dan die welke verteld wordt in de bijbelse evangeliën.</i> Kies dit keer voor de discussie twee jongeren uit (het is goed om rekening te houden met jongeren die dat heel eng vinden en jongeren die dat wel zouden durven/kunnen.) Deze 2 jongeren gaan de discussie voeren. De andere jongeren luisteren actief mee, zij moeten aan het eind aangeven door wie ze het meest overtuigd werden en door welke argumenten dat kwam, dat schrijven ze op. Beide jongeren mogen één keer gebruik maken van een hulplijn: wanneer ze er even niet meer uit komen, of ze graag hulp willen hebben, kunnen ze dat aangeven en mag iemand uit de groep die kan helpen hen helpen door bijvoorbeeld een nieuw argument in te brengen. Sluit de discussie na een paar minuten af, praat er met de hele groep kort over, hoe ging het? Hoe vonden de jongeren die moesten discussiëren zelf gaan? Hoe vond de groep het gaan? Vraag de jongeren in de groep welke argumenten ze het sterkst vonden en ze overtuigden.									
19.30	Historisch betrouwbaar? We hebben het nu kort over het evangelie van Judas gehad, een evangelie dat niet in de bijbel staat. Maar hoe zit het met de evangeliën die wel in de bijbel staan? Welke zijn dat ook alweer? Zijn die wel betrouwbaar of zijn dat misschien gewoon verzinsels? Wat vinden de jongeren daarvan, waarom zijn die evangeliën dan wel of ook niet betrouwbaar? Hoe kan je dat weten, of is dat gewoon vertrouwen? Op het werkblad staat het volgende schema: <table><tr><td>geschrift</td><td>ontstaan</td><td>oudst bewaarde exemplaar</td><td>aantal exemplaren</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	geschrift	ontstaan	oudst bewaarde exemplaar	aantal exemplaren					
geschrift	ontstaan	oudst bewaarde exemplaar	aantal exemplaren							



Ceasars Gallische oorlogen	58-50 v.C.	900 n.C.	9 a 10	
Nieuwe Testament	40-100 n.C.	130 n.C (volledige manuscripten 350 n.C)	5000 grieks 100000 latijn 9300 andere	
Tekst bij het schema op het werkblad: Het boek 'de Gallische oorlogen' van Julius Caesar is de enige historische bron, die vertelt dat Caesar na het lot geworpen te hebben, de Rubicon overtrok en optrok tegen de stammen in Gallië. Elk geschiedenisboek over die tijd vertelt deze geschiedenis. De geschriften (evangelien) van Matteüs, Marcus, Lucas en Johannes vertellen alle 4 dat Jezus van Nazareth gekruisigd is en na drie dagen uit de dood is opgestaan. Toch zijn er maar weinig geschiedenisboeken die deze feiten als waar gebeurd vermelden. Vanwaar dit verschil?! Laat de jongeren even in tweetallen over deze vraag nadenken en inventariseer dan de antwoorden. Leg nu uit: Dat veel mensen wel geloven dat Julius Caesar de Rubicon overgetrokken is, en niet geloven dat Jezus Christus uit de dood is opgestaan is niet omdat dat eerste feit historisch betrouwbaarder is (jntegendeel), maar omdat geloven in het feit van Jezus opstanding een totale verandering van je leven vraagt. Zijn er nog meer argumenten voor de betrouwbaarheid van de evangelien? Vertel de jongeren dat het niet geloofwaardig is om aan te nemen dat de verhalen waaruit moet blijken dat Jezus Gods Zoon is, die mens werd, en die uit de dood opstond, verzinsels zijn. * het zijn ooggetuigenverslagen, * Anders waren het leugenaars die bereid waren te sterven voor hun leugen, * op het moment dat de evangelien werden geschreven kon nog worden gecontroleerd of het waar was. * de evangelien presenteren zichzelf als geschiedenis (zie b.v. het begin van het Lucas-evangelie). Fictie (verzonnen verhalen als geschiedenis gepresenteerd) bestond in die tijd nog niet.				



	Laat ze die vier punten opschrijven op het werkblad en aangeven welke voor hen het meest aansprekend is. Welke hen het meest overtuigd, of hen het meest raakt.																					
19.40	Wat is het belangrijkste in de evangeliën Op het werkblad staat het volgende schema: <table><tr><td></td><td>Geboorte en jeugd</td><td>3 jarig optreden</td><td>Laatste week (sterven en opstanding)</td></tr><tr><td>Matteüs</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Markus</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Lukas</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Johannes</td><td></td><td></td><td></td></tr></table> We gaan nu kijken naar hoe de evangeliën eigenlijk ingedeeld zijn. Verdeel de groep in vieren, en geef elk groepje een evangelie. Laat hen de volgende dingen opzoeken: hoeveel aandacht wordt er in dit evangelie besteed aan: 1) zijn jeugd 2) aan zijn 3 jarig optreden 3) aan de laatste week van zijn leven, zijn sterven en opstanding Vraag elke groep wat ze gevonden hebben, en schrijf dit op het bord (en laat het invullen in het schema) Bijvoorbeeld: jeugd 10%, optreden 30%, lijden en sterven 50% . Wat valt op? (meeste aandacht voor laatste week) Waarom is dat opvallend? Om dat duidelijker te laten worden, vergelijken we de levensbeschrijvingen van Jezus met een normale biografie van een ander belangrijk mens. Opties: - Zorg voor vier biografieën en geef die aan dezelfde groepjes. Laat de groepjes nu kort opzoeken hoe zo'n biografie in elkaar zit. Wordt daarin veel verteld over de jeugd en over het 'optreden' van die persoon, wordt er veel verteld over zijn/haar dood? Schrijf dit ook op het bord. - Neem één biografie mee en laat zien dat de meeste aandacht uitgaat naar iemands werkzame leven. Zijn sterven krijgt maar weinig belangstelling - Vraag de jongeren hoe ze denken dat de verdeling zal zijn bij een gemiddelde biografie (levensbeschrijving) van een beroemdheid b.v. Napoleon Kortom al uit de indeling van de evangeliën blijkt het allerbelangrijkste niet te zijn Jezus' leer of leven, maar zijn dood. Pas wie de betekenis van Jezus dood begrijpt, begrijpt de betekenis van zijn leven. Het christelijk geloof draait niet om de leefregels die Jezus gaf of om zijn leer, maar op zijn plaatsvervangend lijden en sterven. Het gaat er niet om		Geboorte en jeugd	3 jarig optreden	Laatste week (sterven en opstanding)	Matteüs				Markus				Lukas				Johannes				
	Geboorte en jeugd	3 jarig optreden	Laatste week (sterven en opstanding)																			
Matteüs																						
Markus																						
Lukas																						
Johannes																						



	dat Jezus ons leert wat wij moeten doen voor God, maar wat God in Hem voor ons gedaan heeft.	
19.50	Verschillen tussen de evangeliën Op het werkblad staat een schema met daarin aangegeven de verschillen tussen de evangeliën + wat aanvullende informatie (zie achtergrondinfo) Daaronder staan de volgende tekstverwijzingen+ vragen a) Mat 26,17 ; Mar.14:12; Luk 22:7 Hoe blijkt uit deze verzen dat Matteüs voor joden schreef en Markus en Lukas voor niet-joden? (Mk en Lk leggen allebei uit wat ‘de eerste dag van het feest van de ongezuurde broden’ inhoudt; voor Matteüs’ lezers is dat niet nodig) b) Mat 21:42-43; Mar.12:10-11 ; Luk 20:17 Hoe blijkt uit deze verzen dat Matteüs voor joden schreef en Markus en Lukas voor niet-joden? (de conclusie die Matteüs trekt raakt vooral de joden) c) Mar 1:35-36, Luc 4:42 Welke informatie over de schrijver van het evangelie van Marcus, zie je geïllustreerd als je beide teksten vergelijkt? (Dat Petrus het verhaal aan Marcus verteld heeft) d) Luk 8:43 en Mar.5:25-26 Als je weet dat Lukas arts was, wat valt dan op als je deze verzen vergelijkt? (Marcus is veel negatiever over dokters dan Lukas) e) Mt 2: 15 en 23 ; Joh 20:28-31 Verklaar mbv de informatie hierboven waarom deze teksten net bij deze evangelist gevonden worden. (Mt schreef voor joden en legde nadruk op de vervulling van het OT; Johannes legde nadruk op het feit dat Jezus de Zoon was, die zelf God is, en dat geloof in Hem absoluut noodzakelijk is). Verdeel a t/m e over de groep, en laat ze daarna in de grote groep vertellen wat ze ontdekt hebben. Geef evt. aanvullende informatie over de verschillen tussen de evangeliën op grond van de achtergrondinformatie. Doordat het door verschillende mensen geschreven is, die allemaal voor andere mensen hebben geschreven, zijn de verhalen soms wat verschillend. Maar de boodschap is in elk evangelie hetzelfde!	



20.00	Presentatie Hoe is het met de planning? Wie moet wat doen? Is er al wat gedaan? Probeer aan te sturen en met elkaar te brainstormen over wat er moet gebeuren. Maak afspraken voor wat er voor de volgende keer af moet zijn.	
20.10	* Huiswerk opgeven: - De stelling waar we over gaan discussiëren is “Er staan fouten in de bijbel” Kies nu al of je het eens bent met de stelling of niet. (even inventariseren) Zoek de komende week argumenten bij je standpunt: Als je het eens bent met de stelling zoek dan voorbeelden van evt. fouten. Ben je het er niet mee eens zoek dan argumenten om uit te leggen dat er geen fouten in de bijbel kunnen staan. Afsluiting Sluit af met een kringgebed. Ieder maakt de zin af: Jezus u bent voor mij.....	

c. benodigde materialen

- vensterkaartjes
- posters stiften
- één biografie of vier verschillende bioagrafiën
- evt materiaal voor prestatie

d. suggesties

zingen: Ps 19:3-6 ; Gz 89; Gz 91; Gz 161; Gz 164

bijbelgedeelten: De evangeliën

belijdenis: NGB art 3-7



e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	ze weten waarom de evangeliën geloofwaardig zijn				
	ze weten dat de evangeliën vooral gaan over de dood en opstanding van Jezus en dat het geen normale biografieën zijn				
	ze weten dat de verschillende evangeliën door en voor verschillende mensen geschreven zijn en dat er daarom verschillen zijn tussen de evangeliën.				
	ze geloven dat de evangeliën echt het verhaal van Jezus' sterven vertellen en dat Jezus dat voor hen gedaan heeft!				
	ze kunnen uitleggen waarom het belangrijk is om te weten dat de evangeliën geen biografieën zijn, maar een beschrijving van zijn dood				
	ze kunnen een aantal verschillen tussen de evangeliën noemen. Bijv. voor wie geschreven, met welk doel				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				



De evangeliën en hun betrouwbaarheid

blok F - nivo 3 - avond 3



Historisch betrouwbaar?

Geschrift	Ontstaan	Oudst bewaarde exemplaar	Aantal exemplaren
Ceasars Gallische oorlogen	58-50 v.C.	900 n.C.	9 a 10
Nieuwe Testament	40-100 n.C.	130 n.C (volledige manuscripten 350 n.C)	5000 grieks 100000 latijn 9300 andere

WAAR!

vandaan gekomen?

Het boek 'de Gallische oorlogen' van Julius Caesar is de enige historische bron, die vertelt dat Caesar na het lot geworpen te hebben, de Rubicon overtrok en optrok tegen de stammen in Gallië. Elk geschiedenisboek over die tijd vertelt deze geschiedenis.

De geschriften (evangeliën) van Matteüs, Marcus, Lucas en Johannes vertellen alle 4 dat Jezus van Nazareth gekruisigd is en na drie dagen uit de dood is opgestaan. Toch zijn er maar weinig geschiedenisboeken die deze feiten als



waar gebeurd vermelden.

Van **WAAR!** dit verschil?!

Argumenten voor de betrouwbaarheid van de evangeliën:	
1	
2	
3	
4	
Welke spreekt je het meest aan?	

Wat is het belangrijkste in de evangeliën

	Geboorte en jeugd	3 jarig optreden	Laatste week (sterven en opstanding)
Matteüs			
Marcus			
Lucas			
Johannes			

WAAR!
over gaat het?



Verschillen tussen de evangeliën

WAAR!
voor geschreven?

De verschillende schrijvers van de evangeliën hebben vanuit verschillende gezichtshoeken de geschiedenis van Jezus opgeschreven:

	Matteus	Marcus	Lucas	Johannes
<i>Jezus is...</i>	De beloofde koning	De dienstknecht van God	De Mensenzoon	De Zoon van God
<i>De oorspronkelijke lezers waren...</i>	Joden	Niet-joden, romeinen	Grieken	Christenen over de hele wereld
<i>Belangrijke thema's...</i>	Jezus is de Messias, de vervulling van de OT-profetie.	Jezus ondersteunde Zijn woorden met daden	Jezus was God maar ook volledig mens	Geloof in Jezus is noodzakelijk voor redding
<i>De schrijver is...</i>	Leraar	Verteller	Geschiedkundige en arts	Theoloog
<i>Meeste nadruk op...</i>	Jezus' preken en woorden	Jezus' wonderen en daden	Jezus' menselijkheid	De uitgangspunten van Jezus' onderwijs

Matteüs.... is waarschijnlijk oorspronkelijk in het hebreuws geschreven en was gericht op de joodse christelijke gemeente in Jeruzalem. Dit verklaart dat Matteus heel veel uit het OT citeert en laat zien hoe Jezus het OT tot vervulling brengt.

Marcus....is volgens hele oude gegevens uit de kerkgeschiedenis weliswaar geschreven door Markus maar gedicteerd door Petrus. Het is een veel bondiger en korter verslag opgetekend n.a.v. Petrus' herinneringen en mogelijk korte aantekeningen en fragmenten van Jezus' onderwijs.

Lucasis geschreven voor een zekere Theofilus (zie eerste verzen Lucas). Hij schrijft dat hij heel nauwkeurig onderzoek heeft gedaan, wat zijn bronnen zijn maakt hij verder niet bekend, maar het lijkt erop dat hij in elk geval met Maria contact heeft gehad (zie bijv. het verhaal over de 12 jarige Jezus in de tempel).

Johannesschreef zijn evangelie als laatste (rond het jaar 90 of 100) en richt zich op die gebeurtenissen die in de andere evangeliën niet of minder aan de



orde komen. Zijn evangelie heeft een heel andere stijl dan de andere drie, en benadrukt sterker dan de andere drie de goddelijkheid van Jezus.



WAAR!

om deze verschillen?

a. *Matteus 26:17; Marcus 14:12; Lucas 22:7*

Hoe blijkt uit deze verzen dat Matteüs voor joden schreef en Marcus en Lucas voor niet-joden?

b. *Matteus 21:42-43; Marcus 12:10-11; Lucas 20:17*

Hoe blijkt uit deze verzen dat Matteüs voor joden schreef en Marcus en Lucas voor niet-joden?

c. *Marcus 1:35-36; Lucas 4:42*

Welke informatie over de schrijver van het evangelie van Marcus, zie je geïllustreerd als je beide teksten vergelijkt?

d. *Lucas 8:43; Marcus 5:25-26*

Als je weet dat Lucas arts was, wat valt dan op als je deze verzen vergelijkt?

e. *Matteus 2: 15 en 23; Johannes 20:28-31*

Verklaar m.b.v. de informatie hierboven waarom deze teksten net bij deze evangelist gevonden worden.



Bijbellesrooster lezen

WAAR!

devol!



De stelling waar we over gaan discussiëren is:
“*Er staan fouten in de bijbel*”

Zoek de komende week argumenten bij je standpunt: Als je het eens bent met de stelling zoek dan voorbeelden van evt. fouten. Ben je het er niet mee eens zoek dan argumenten om uit te leggen dat er geen fouten in de bijbel kunnen staan.

Geloof



dig!

